

אור לארבעה עשר

פרק ראשון פסחים

מסורת הש"ס

א נמי פ"ה מהל טומאת
מת הלי"ג:¹
קב ב מ"י פ"ח מהלכות
אבות הטומאה הלכה
ה:
קכג ג מ"י פ"ח מהל
ג:

תורה אור השלם

1. וכל אשר יגע על פני
השדה בחלל הרב או
במת או בעצם אדם או
בקבר יטמא שבעת
ימים: במדבר יט טז

רבינו הגאון

דייקנין מרהה ליה
למכתב בחלל כדכתיב
ועל הנוגע בעצם או בחלל,
וכתיב וכל אשר יגע על
פני השדה בחלל יגע על
או במת, שמענין מינה
דלא כתבו אלא ללמד כי
החריב היה הוא מחלל.
ותניא בספרי דברי רב
בחלל חרב, בא הכתוב
ולמד על החרב שמטמא
טומאת שבעה, והנוגע
בו טומא טומאת שבעה
הוא למדנו לכלים ולדאם
גור, וגרסין בתחלת
שחיית חולין בעינין
טמא השוחט בקדשים,
האי טמא דאימתי במאי
אי נימא דאימתי במת
בחלל חרב כתיב. וילפינן
חרב הרי הוא חליל
אב הטומאה הוא. סתייה
לכין, תיחיל כיון חטמא
לבשי, בחברי כי כל כלי
מכתב הנוגעים בטמא מת
נעשים אב הטומאה, ויזין
שהוא כך הני שנטמא

ואילו הכא פסול וטמא. * אע"ג שלשי של תרומה מטמא הקודש
כמו שלשי קודש דמתן במסכת טהרות (פ"ב משנה ו) שלשי
שבולין מטמא משקה קודש ופוסל אוכלי קודש ואתרומה קאי * מ"מ
אורי"א * דמגע טבול יום לא חשיב כשלישי דלפילו בקודש גופיה לא
מטמא דזמעילה צפ' חטאת העוף
(דף ט). מן חטאת העוף מועלין בה
משהקדשה נמלקה הוכשרה ליפסל
צטבול יום ודייק גזמרה לאיפסולי
אין לטמוי לא והכי סבר רבי עקיבא
לקמן (דף יט). בהסולת והקטנות
והלבושה * וכו' מיהו תימה שלשי
דצטבול יום ישעה רביעי מק"ו
ממחוסר כפורים דמסקין רבי יוסי
שלישי לעלמה וימא מה מחוסר
כפורים שמוטר בתרומה פסול בקודש
שלישי דצטבול יום שפסול בתרומה
אינו דין שעשה רביעי בקודש ואם יש
שם מיעוט * שלשי דצטבול יום א"כ
כי עבד לקמן ק"ו נימא שלשי
דצטבול יום יוכיח * וזירושלמי במסכת
מגיגה פריך לה:

אפילו בראשון ושני נמי תחלה
הוי. מכאן משמע דשמן
חשוב משקה ולקמן (דף ט). גבי
משקה צית מטביחין וכן כזמה דוכתי
הוא דמתן (טהרות פ"ג משנה ג) ר"מ
אמר שמן תחלה לעולם ויח"כ אף
הדבש ור"ש שזורי אומר הין פירוש
דווקא ר"ש אכל הן לא פסקינן
בהקומץ רבה (מנחות לה). דהלכתא
כוותיה אורי"ת דהתם מיירי בנקדש
ואחר כך נמוח * דמשמע דתוספתא *
דקאמר התם צמה אמרו שמן תחלה
לעולם בנקדש ואחר כך נמוח * וכל
נקדש משמע דכ"ע מודו * וכן משמע

כרש פ"ג ממסכת טהרות (משנה ה) דקמיני התם הרוצב והגריסין
ותכלו ושמן שהן משקה טופח הרי הן תחלה קרשו ויח"כ נימוחו
הרי הן שניים וצטר הכי קמיני ר"מ אומר השמן תחלה לעולם
והיינו לעולם אפי' קרשו ואהא קאי ר"ש שזורי והכא משמע ליה בלא
נקדש * **הבא טהור וטמא.** הקשה ר"י לוקמן * דאסור מדאורייתא
והיינו מדבריהם כי הני שלשי דאורייתא מותר לעשותו שני ה"ג
איסור דאורייתא * ורבי יוסי דאמר אינה היא המדה אית ליה דלית
לן לניפין איסור מטמאה כמו שאפרש לקמן לר"ל משום צר קפחא
דלא ילפינן איסור מטמאה * ואורי" דלא צעי לאוקמא בצבע דשורפינן
תרומה טהורה עם הטמאה משמע ליה כדך צעני אדם רגילין
לשרוף והיינו צעש: **התם פסול וטמא והבא טהור וטמא.**
וקשה לר"י צשלמא למ"ד אוכל מטמא אוכל א"ש דלא יליף איסורא
דרבנן צעשה שנית * מפסול דאורייתא * אכל למ"ד אין אוכל מטמא
אוכל מדאורייתא * אמאי לא יליף כונו שמוטר לעשות מפסול
דאורייתא ראשון דאורייתא * ה"ג מותר לעשות מאיסורא דרבנן
שני דרבנן דקדמדי צסמוך דקאמר נימא דקסבר יומא כו' ואורי"י
דלא דמי דמלקול דאורייתא שכול לקולו עוד יומא אין ללמוד
שיכול לקולו דרבנן יומא אפי' בקלקול דרבנן * אכל צסמוך
מדמי שפיר קלקול איסור דרבנן לקלקול שלשי דרבנן מדע דהא
ר' יוסי דס"ל לקמן (טו). טומאת משקין לטמא אחרים דאורייתא וה"ל
וולד טומאה דר' חנינא דאורייתא לא יליף * מיניה איסורא דרבנן
שיהא מותר לעשותו שני דרבנן * דלמ"ד אין אוכל מטמא אוכל
כששורפו עם טמאה לא הוי אלא שני דרבנן * וא"ת למאי דמוקים
לה צולד טומאה דרבנן * ר' חנינא נמי מוסף אדר' עקיבא דמרי"ע
דאמר פסול מדאורייתא מותר לעשותו ראשון לא שמענין שיהא שלשי
דרבנן מותר לעשותו שני * וצירושלמי פריך לה וקאמר למ"ד צולד
טומאה דרבנן לא צא ר"ע אלא לפחות תיפתר צטבול יום דצית
הפרס שהוא מדבריהם * אף שמחליף דברי רבי יוחנן לצר קפחא:

דר' חנינא צצר שנטמא צצא הטומאה דקמיני צצא הטומאה דאורייתא דכל צצא הטומאה דאורייתא הוא אכל צצר שנטמא צצולד הטומאה
דקמיני כגון שנטמא צצולד הטומאה דרבנן כגון כלי שנטמא צצמשקין מדאורייתא אין אוכלין ומשקין מטמאין כלי שאין אוכל נעשה אב
הטומאה ורבנן גזרו שיהיו משקין מטמאין כלי משום משקה זב וצה שהן אב הטומאה כגון רוקו ומימי רגליו צפ"ק דנדה (דף י:) והאי
צצר נטמא צצאותו כלי דהוי וולד וולד דרבנן שהמשקין היו וולד הטומאה והכלי היה וולד וולד דרבנן ומדאורייתא טהור הוא והאי
צצר נעשה שלשי על ידו טהור גמור מן התורה הוא ואשמעינן ר' חנינא דכיון דליכא עלה טומאה דרבנן מטמאין לה צצראשון דאורייתא:

בחלל חרב. הקיש חרב לחלל. מתכת שנגע צמת הרי הוא אבי אבות
הטומאה צמת עלמנו ושנגע צטמא מת הרי הוא אב הטומאה כמוהו
גזירת הכתוב היא צצמתכת אכל טומאת מת ולא אכל שאר טומאות:
וה"ל נר אב הטומאה וכשנותן שמן שלשי לתוכו נעשה ראשון:

נוקמה צנר של חרס. דאינו אלא
ראשון כנוגע צטמא מת ואשמעינן
ר"ע שלשי מותר לעשותו שני. ודקסי'
לך מאי הוסיף אדר' חנינא הוסיף
טובא דאלו התם גבי צצר קדשים
כי שריף שלשי צצדי ראשון ועשהו
שני טמא היה מתחלה לטמא אחרים
שהשלשי עושה רביעי צצקודש ועכשיו
כשהוא שני הוי טמא כלומר לא
נשתנה שמו לקלקול יומא מצראשונה
ואלו גבי עדותו של ר"ע גבי תרומה
קאי דאלו שמן קודש אינו אלא של
מנחות ואכל הוא ואינו ראוי להלליק
נר ואם נטמא קודש נשתנו צצמנחה
משקדש צכלי אין לו היתר לכהניס
ושפרף צצקודש צצית דשון צצשאר
פסולי קדשי קדשים צצבל שמן תרומה
שנטמא כהניס מדליקין צו דכתיב *
נתתי לך את משמרת תרומתי צצצתי
תרומות הכתוב מדבר אמת תרומה
טהורה ואמת תרומה טמאה ואמר
רחמנא שצך תהא להסיקה תמת
צצצילך צצצמות צצפ' הערל (דף טד).
ושמן שלשי של תרומה אינו טמא
לעמא אחרים אלא פסול דאין שלשי
עושה רביעי בתרומה וכי הדר עבד
ליה שני ה"ל טמא: **מסני קשיטיה.**
לרצ יהודה מאי איריא דמי טמא
מת אי צנר של חרס קאי וצצראשון
זו מאכ הטומאה של מת ליתני שנטמא

צתם ואנן קי"ל דאין כלי מקבל טומאה אלא מאכ הטומאה ומת
לי אב הטומאה דמת מה לי אב הטומאה דשצך אלא מדקתא
מת ש"מ צנר של מתכת עסקינן דיחלוק צו צין נגיעת אב
הטומאה דמת לאכ הטומאה לעלמא ואשמעי' דצנר שהוא עלמנו
אב הטומאה קאמר: ש"מ. מדקאמר הוסיף ר"ע קצבר טומאת
משקים לעמא אחרים דאורייתא היא ודלא כהני מנאי דפירקינן
דאמר לקמן * שאין משקין מטמא אוכל מן התורה אלא מדרבנן דאי
ס"ד דאין משקין מטמאין אחרים אלא מדרבנן מאי תוספת דאוסף
ר"ע דאמר שהשמן שהיה שלשי עשאוהו ראשון ומה צצך האי נר
אב הטומאה כי עשאו ראשון להאי שמן מאי מהני ליה אחרי שלא
יטמא אחרים: **לאפסולי גופיה.** הוא דמהני ליה הא פסול וקאי:
דינמא. אהני ליה שיטמא אחרים מעכשיו מדרבנן: אי. תוספת
דרבנן אמת לאשמעי' מאי איריא דנקט שמדליקין אותו צנר אב
הטומאה שעשין אותו להאי שמן ראשון דאורייתא אי"כ אשמעינן
שמדליקין אותו צצראשון לטומאה או צצצני לטומאה נמי תחלה הוי
כלומר איכא נמי תוספת מדרבנן כי ההוא שנעשה ראשון מדרבנן
ומטמא עוד שני ושלישי דהא גזר רבנן על המשקין שאפילו גזרו
משקין צצצני יעשו ראשונים: **דקטן כל הפוסל אם הפרומא.** כל גבי
דמייתין צצפ' יציאות השבת (דף יג): גבי שמונה עשר דצר שגזרו
עליהם תורת שניים לפסול את התרומה מטמאין משקין אפילו חולין
להיות תחלה חוץ מצטבול יום שפוסל לתרומה מן התורה וגזירת
הכתוב היא ומ"מ איקלישא טומאה דידיה ולא גזרו ציה לעשות
משקין תחלה דאין דצרי תורה צריכין חיזוק ומשום דמשקין עלולים
לקבל טומאה ומה היא עלילתן שמקבלין טומאה שלא צצכשר גזרו
עליהן חומר הרהר שיהו כהניס נזהרין לשומרין: **אלא ש"מ.** מדמהדר
למעצדיה ראשון דאורייתא ש"מ לטמוי אחרים ולעשותן שני
דאורייתא קאמר. כל סדר טומאה דאב עושה ראשון וראשון שני צצבולין
ותו לא ושני שלשי צצתרומה ושלישי רביעי צצקודש כולה מדאורייתא
הוא צצפירקין: **נימא קסבר ר"מ.** מדילין מדבריהן קסבר מתני'
ואי

א) דהוי ליה למכוב צחלל
כמו למעלה הנוגע בעצם או
צחלל אלא להכי כתב חרב
ימותר להורות דחריב הרי
הוא כחלל. ערוך ערך חל
ר"י. ט) [לקמן יט: עט.
צצצת קא: טיר נג: חולין
ג. א. א. [לקמן טו: ט. צצצת
פ"ח [מ"ו] [חולין לה. א.
ה) [צצצצ צ"ג. א) דף טו. א.
ו) טהרות פ"ב. ח) [וע"ע
תוספות ערובין עא: ד"ה
שמן וימא' מנחות לא.
ד"ה צצצמא]

גליון הש"ס

תוס' ד"ה ואילו הבא וכו'
אע"ג שלשי. עין חולין
פ' פ' תר"ה משקה
טבול יום: בא"ר ב"מ
אור"י דמגע טב"י. עי'
מגיגה כ ט"א תר"ה
לצ"י: ג"כ אמר רבא
ש"מ קסבר ר"ע. עי' טורי
אין מנייה דף יט ע"ב
ד"ה ירי ממיל: תוס' ד"ה
התם פסול וכו' ר"ח נפי
מוסיף. עין צכ"מ ג ע"א
תר"ה ה"ה טב"י:

מוסף רש"י

חרב הרי הוא בחלל.
טומאות של מת הלאיות
לעמא כלי. כגון מת וטענה
טבול יום: מהא אב
הטומאה, אם נגע צצס
ממכת נעשה צצולא צו ואם
נגע צצמת הוי אב אבות
ואם צצצמת מת נגע הוי
אב, אכל צצראשון ושני אין
מטמאין כלם (חולין ג. א.)

מוסף תוספות

א) (ד) שלשי דהבא אינו
עושה רביעי אפי' בקודש.
תוס' ר"פ. ב. שאם נגע
צצצין במקצתן פסל את
כולו דוקא פסל אבל
שטמא אלא. תוס' שאין.
ג. מן הפסוק. שס.
ד. שפסול בתרומה ואין
עושה רביעי בקודש. שס.
ה. ולהכי קאמר ר"ש
דנפקא ליה מותרת משקה.
ז. וכל זמן שהוא
קרוש אינו לא אוכל ולא
משקה. תוס' הלא"ש.
ח. [ד] יהו משקה. שס.
ט. מותר לעשותו שני. שס.
ט. ג"כ. ואין למר דצברא
הוא דלבי"ע לפינן איסור
מטומאה, דהא לר"ל משום
בר קפחא צצצ"ל לא ילפינן
איסור מטומאה. תוס'
שאין. י. לעשותו שני
דאורייתא. שס.
יא. [ש] מותר לעשותו שני
דאורייתא. שס. יב. א"כ
כשרוף תרומה טהורה
עם הטמאה בפסח אינה
מטמאה אלא מדרבנן. שס.
יג. דמדליקין שמן שנפסל
צצבול יום נר שניטמא
בטומאת מת. תוס' ר"פ.
יד. דכל שלא טמא אלא
דרבנן חשוב טהור גמור
דאורייתא, ונמצא עכשיו
דלמא שאין שם טומאה
עליו מטמא בידים מדרבנן.
טו. מנח"ס מלאה לקמן טו.
טז. דר"י עקיבא. מי
הר"ן. וע' מהרש"א.
טז. דינמא הכי כי הוכי
דשמן שנפסל בטב"י דהוי
שלישי מדאורייתא עבדינן
ליה ראשון דאורייתא וכו'
ה"ג נימא דתמן בשש
צצצצור מדרבנן שמוטר
לעשותו שני מדרבנן. שס.
יז. אלא ש"מ דנהי דבמקלקלת דאורייתא שרי לאוספי בקלקליה, ליכא למיגמר מיניה למקלקל דרבנן. שס. יח. אי"כ כי
הכי דמוסיף ר"ע על ר"ל סגן הכהנים. תוס' שאין. ט. דהא לא גמרינן מהר"ד ברפ"י. שס. ועי"ש צצצצור מילואו וצצצור יחזולני.
כ. והשתא הוי דומיא דר' חנינא דטמא מדרבנן. תוס' ר"פ.

אור לארבעה עשר פרק ראשון פסחים טו.

טו.

עין משפט
נר מצוה

ק"א ב מ"י פ"ב מהל
תרומות הלכה ד:

לעזי רש"י

מיי"ט [מ"י"ט]. ע"כ
(חלק של הגת שבו מתייחס
את הענינים).

רבינו חננאל

סבירן דונא דמתני' סבר
שיש לאדם לטמא התרומה
הטהורה בידים, לא שנא
אב הטומאה ולא שנא ולד
הטומאה הכל מדאורייתא,
ומאי מדבריהם מדברי ר'
יהושע דחבית של תרומה
שגולד בה ספק טומאה,
ואמר ר' יהושע אם היתה
מונחת במקום המוצנע
יניחה במקום התורפה,
ואם היתה מכוסה יגלה,
כלומר יעשה אלו הדברים
אולי יפול בה שרוץ, א"כ
אבהו טמא ויגע בה ותטמא
כדי ליהנות ממנה, וכתיב
ואני הנה נתתי לך את
משמרת תרומותי, בשתי
תרומות הכתוב מדבר
אחת תרומה טהורה ואחת
תרומה טמאה. וכתבי
גתו לך בשתיהן הכתוב
מדבר. ומפורש כיבמות
בפרק הערל דאמר ר'
אבהו כתיב לא בערתי
ממנו בטמא, ממנו א' אתה
מכעיר אבל אתה מכעיר
בשמן של תרומה שנטמא.
ודחקין אימור דאמר ר'
יהושע לגרום לו טומאה
בעלמא אבל לטמאה
בידים מי אמר. אלא הא
רבי יהושע דתני בחבית
של תרומה שנסברה
בת העליונה והתחתונה
טמאה אף בטמאה ביד.
ודחקין א' הכי מדבריו
היה צריך לשתות הנא,
כלומר שהוא ר' יהושע
לברו למה שנה מדבריהם.
וקשיא לן ולמה לא דחה
בין ההשוכה בחיובת
דאבותיך למעלה מו,
אלא פירק לו כגון
שגולד בה ספק טומאה.
ואית לן משנתי לפי
שכן דרך התלמוד כל
מקום שיש ראיות לדחות
דברי המקשה שתיש שלש
דוחה באחת מן ואע"פ
אחת ישיב אחרת. ופירקין
עכשו בון הכי קאמר
ממחולקת של ר' אליעזר
ור' יהושע שמעינן הכי,
ואומינן דיקא נמי דקתני
דאבותיך למעלה מו,
עכשו בון הכי קאמר
מדאורייתא. ומאי
מדבריהם מדברי
ר' אליעזר ור' יהושע.
איתביה רבא אמר ר' יוסי
אין גרודן דומה לראיה,
שכשהעיר ברבותו לא
העידו אלא על הבשר
שנטמא בוילד הטומאה
ששורפין אותו עם הבשר
שנטמא באב הטומאה כו.

באב הטומאה דאורייתא. נראה לר"י להכי נקט דאורייתא משום דאיכא אז הטומאה דרבנן כגון מעט לעט שזנדה וצית הפרס וארץ העמים והרבה כיוצא בזה^א והא דנקט דאורייתא לא נפקא מינה מידי למ"ד אין אוכל מטמא אוכל דמ"מ לא מטמא אלא מדרבנן ולא נקט דאורייתא אלא משום דבעי למימר ולד טומאה דרבנן דהוי דווקא דרבנן:

וְלֹד טומאה דרבנן. פ"ה כגון כלי שנטמא במשקין והק' ה"ר יעקב דאורלינ"ש א"כ היכי יליף רבי מאיר מדברי ר' חנינא הא צמר קודש שנטמא מכלי שנטמא במשקין אינו נשרף אלא צעידור נורה כדמוכח במס' תגיגה (דף קכ. ע"ב) וצ"ל על אלו מומינן (בבבב דף קל. ע"ב) דקאמר כלי שנטמא במשקין מחלוטו טובו ואינו ואוגנו וידיו טהורין דעבוד זהו רבנן היכרא דלא לישרוף עליה תרומה וקדשים ומאחר שנעש' נותר אפי' היה טהור לגמרי מותר לשורפו עם עטמא' כדמוכח לקמן (ע"כ) מיהו אי צעידור נורה היינו לינה בעלמא אע"ג דלא הו' נותר לא קשה מידי ולפס"ש אינה היא מן המדה דר' יוסי היינו דלא מדמינן איסור דרבנן לטומאה דרבנן ונראה לר"י דוולד טומאה דרבנן היינו כדמפרש ר' ירמיה הכא צצמר שנטמא במשקין ור' מאיר לטעמיה וכו' ור' יוסי לטעמיה דלאמר טומאת משקים לטמא אחרים דאורייתא^ב אע"ג דככלי שנטמא במשקין אין שורפין קדשים אלא צעידור נורה בשאר טומאה דרבנן שורפין דלא כל הטומאות שוות ואורי' דלמ"ד אוכל מטמא אוכל לא אינטריך לאוקמא לעיל צולד ולד אלא לרבי יוסי דאמר (א) משקין לטמא אחרים דאורייתא והו' ולד טומאה דאורייתא אבל לרבי מאיר דהו' ולד טומאה דרבנן בלא ולד איכא תוספת טומאה דמעיקרא טמא דרבנן והשמת כשורפין^ג טמא דאורייתא הקשה ר"י למ"ד אין אוכל מטמא אוכל מדאורייתא א"כ לר' יוסי לא משכתת שלישי דאורייתא אלא שנגע שלישי במשקין שנגעו באוכל ראשון^ד א"כ מאי תוספת

ומאי מדבריהם. דר' מאיר: מדברי ר' חנינא. דתרומה טהורה צמש שעות דמיא להווא דשלישי דטהור דאורייתא וטמא דרבנן והא נמי שריא מדאורייתא עד תחילת שבע ואסירה מדרבנן וכיון דאשמעינן ר' חנינא דמטמינן טומאה דרבנן צטומאה דאורייתא דמטמא ליה מדרבנן אוכל את אוכל

מטמינן נמי תרומה טהורה דאסירה מדרבנן צטומאה דתרומה טמאה דאורייתא דלא מטמיא לה אלא מדרבנן דאין אוכל מטמא אוכל אלא מדרבנן: ארשב"ל לא מדחק לאוקמא הכי דמאי מדבריהן דקאמר מדברי רבא אליעזר ורבי יהושע קאמר רבא אמתני' קאי ר"מ אלא בעלמא קאי והכי קאמר מדברי סופרים שמענו ששורפין כו' ומאן נינהו סופרים רבי אליעזר ור' יהושע והאי עדות דר' חנינא ורבי עקיבא לא שייך גבי פסח וריש"י דבעי לאורוי' ששורפים קדש טהור עם הטמא נקט לה: שנו'ל. שארע. כגון שנכנס אדם טמא לשם ספק נגע זה ספק לא נגע: הסורפה. הפקר: יניחה במקום המוצנע. עדיין מוחה על שמירתה וטעמא מפרש בבבבב צפ"ט (עד כמה) את משמרת תרומותי' שהם במשמע אחת טהורה ואחת תלויה ואמר רחמנא עביד לה סימור: יניחה במקום הסורפה. כלומר אם רצה יכול לגרום לה טומאה דקצבר יש אם למסורת ותרומתי כתיב. אלמא שמעינן ליה לרבי יהושע דמין דאניה ראיה אלא להלקה יכול לגרום לה טומאה והא נמי אפי' טהורה צמ בעל היא וטמאין אותה: חזים צער תרומה גגם פעלוניב. היינו ערשים של גג שקורין מייט"י שהענני צמוכה: והסחפוניה. היינו צור שהיין יורד לתוכו: טמאין. חולין טמאין יש זה ורלוין לו צימי טומאתו או למי שאינו אוכל חולין צטרהה ואם תפול תרומה זו לתוכו ה"ל מדומע טמא ולא חוי לישראל משום תרומה ואפי' טהורה ולא למכור לכהן דכיון דטמאה היא אסורה. צבימות בהערל (דף ע"ג): נפקא לן שהאוכל תרומה טמאה עובר

(א) לקמן כ: בבבב
ט: תרומות פ"ח [מ"ט]
(ב) תרומות טס [מ"ט]
(ג) [לקמן כ:] מנחות מה.
(ד) [כך דר' יהושע ליחא במשנה ט תרומות ועי' ר"ש טס.] (ד) לקמן כ: מוספתא פסחי פ"א ה"ה ט) ז"ל כל פסולי המוקדיש [לד.] (ו) [במדרש י"א.] (ז) [דברים טו.] (ח) צמי"א ליחא מו. (ט) [מנאן שייך עד לעמ' די:] (י) ע"כ שייך לעיל ע"ג.

הגהות הב"ח

(א) תוב' ד"ה ולד טומאה דרבנן וכו' לר' יוסי דלאמר טומאת משקין:

מוסף רש"י

במקום התורפה. במקום הגלוי ואינו משומר (בבבב דף ג'.) ר' יהושע אומר. מעשיו אינה ראיה לחילה שמה טמאה היא, ולא לילוף שמה טהורה ואסור לטמאה הלכך יגלגל ומיטמא וטמא ראיה לחילה שמה טמאה (מ"ה). מודה ר"א ור' יהושע. אע"ג דמיש ר' יהושע לקמן בהפסד חולין מודה הוא שם יכול לחזור אחר כלי טהור לקבל בו פסול דביעתי, יגלגל ואע"פ שיש לך זבין קן תפול התרומה לתוך החולין וילך הכל לזביר, לפי שהתרומה טמאה אין לה תהנה (תנחומ ח). דשנין שנתעבד תרומה צהן יאסרו לכסן חור ממוס טמאה דמומיה (קמ"ט ע"ג). תרד ותטמא. אע"ג דמפסקא לחולין. דעד השתא חיו חו ליה צימי הטומאה והשתא טמא חו למידי (תנחומ ח). ואל יטמאה ביד. לקבלה צבלס טמאים כדי להציל החולין (טו).

מוסף תוספות

א. ורש"י לא העלה על לבו, שפי' באב הטומאה שהיא דאורייתא. מוס' שאין. ב. והשתא ניחא הא דאמר לקמן ר' יוסי אינה מן המדה. מוס' י"ב. ב. בהדי בשר שנטמא באב הטומאה. מוס' שאין. ד. ונכשו שנים דאורייתא והני משקין באוכל ונעשו שלישי דאורייתא. ט. [שנטמא ממשקין]. דהוי שלישי דאורייתא ולא הוי שני דרבנן. ט. ו. דאורייתא. ט. ז. [שמותר לעשותו שני דאורייתא. ט. ח. דכל טומאות דרבנן שוות. ט. ו. לעיל משמע דיש חילוק ביניהם מוחשיב ליה הוסיף. ט. י. מדאורייתא ה"ל איסור דרבנן מותר לעשותו שני דאורייתא. ט. יא. דמוקי ולד טומאה דאורייתא דאורייתא דמשמע אבל שלישי דרבנן אסור לעשותו שני. ט. יב. דבי היכי דיליף מדברי ר' יהושע דאיסור דרבנן יכול לטמאתו כמו שירוב לטמאת את התרומה כשהולכת לאיבוד, א"כ הוי שלישי דרבנן יכול לטמאתו. מוס' ה"ש. יג. כיון דר"מ לא קאי לא אריע ולא אריח טון הכהנים א"כ מאי שייכי בהאי פירקא. ט.

טומאה איכא כששורפו עם דאין אוכל מטמא אוכל לא הו' שני אלא מדרבנן וצולאו הכי הו' שני דרבנן כיון שנטמא מן המשקין דהו' תחלה ואורי' דאכתי לא נגזרה גזירה דכל הפוסל התרומה מטמא משקין להיות תחלה כדפי' לעיל א"כ דהאי שלישי נטמא צעמים ולבונה^ה כדפירש ר"ת לקמן גבי רביעי' קדש וסבירא ליה השמת דאיבת הקודש מהני למימני ציה ראשון ושני אע"ג דר"ל צעי לה (לקמן דף כ.) ולא איפשיטי: **דמדאורייתא** שהור מער"א הוא. הקשה ר"י הניחא למ"ד אוכל מטמא אוכל יליף שפיר איסור דרבנן לעשותו שני^ו משלישי מדרבנן^ז אע"ג דאיסור הו' כמו פסול ולעיל משמע דטמא ופסול אינם שוין דחשיב ליה הוסיף מ"מ צטומאה דרבנן לא משמע ליה לחלק^ח אלא למאן דקצר אין אוכל מטמא אוכל מדאורייתא מאי קסבר אי קסבר דיש להשוותם א"כ בלא שום ראיה יהא איסור דרבנן מותר לעשותו שני דרבנן ואי קסבר דאין להשוותם אם כן היכי יליף משלישי^ט ו"ל דלא יליף טפי אלא מכיון דחויגא דשלישי שהוא מקולקל דרבנן מותר לעשותו שני א"כ אין לחלק צין דרבנן לדאורייתא וילפינן איסורא דרבנן מפסול דאורייתא לרבי עקיבא דמותר לעשותו טמא^י ואורי' דהא דשרי ר' יהושע צממני' לשרוף תלויה עם הטמאה לר' יוסי היינו תלויה דאורייתא לדדידיה שלישי דרבנן אסור לעשות שני^{יא}:

וְלֹד טומאה דאורייתא. הכא דקיימינן אליבא דר"ל לא אשכתן שלישי דאורייתא למ"ד אין אוכל מטמא אוכל אלא ע"י משקין ואז הו' שני דרבנן ומאי תוספת איכא וז"ל דלא נגזרה גזרה עדיין דכל הפוסל וכו' כדפי' וע"י עמים ולבונה ליכא לאוקמא דר"ל הו' דבעי צפ"ב דחולין (דף לו.) אי מהני חיבת הקודש למימני ציה ראשון ושני והא דנקט ר"ל ולד טומאה דאורייתא כלומר אפי' אם נאמר צולד טומאה דאורייתא איכא לפרושי מדבריהם דר' אליעזר ור' יהושע א"כ נקט דאורייתא לאוקמא אפי' לר"א אבל לר' יהושע אפי' שלישי דרבנן מותר לעשותו שני וכן חמץ צמש שעות שהוא איסור דרבנן יליף ר"מ מדבריו של רבי יהושע^{יב}: **מדבריו** ר"א ור' יהושע. והא דמני צממני' מילתיה דר' חנינא ור"ע^{יג} משום דר' יוסי קטעי וסבר דר"מ מר' חנינא סגן הכהנים קאמר דקאמר צסמוך: **חבירת** שנו"ד לה ספק טומאה. פירש הקוטרס כגון שנכנס שם אדם טמא ולי

מדבריהם מדברי ר' חנינא סגן הכהנים אמר ריש לקיש משום בר קפרא מנתיתין באב הטומאה דאורייתא וולד הטומאה דאורייתא ומאי מדבריהם מדברי ר"א ורבי יהושע הו' ר' יהושע אילימא הא רבי יהושע דתנן^א חבית של תרומה שנוולד לה ספק טומאה רבי אליעזר אומר אם היתה מונחת במקום התורפה יניחה במקום המוצנע ואם היתה מגולה יכסנה רבי יהושע אומר אם היתה מונחת במקום המוצנע יניחה במקום התורפה ואם היתה מכוסה יגלה מי דמי התם גרמא בעלמא הכא בידים אלא הא ר' יהושע דתנן^ב חבית של תרומה שנושברה בגת העליונה ותחתונה חולין טמאין מודה ר"א ורבי יהושע א"שם יבול להציל ממונה רביעית במהרה יציל ואם לאו ר"א אומר תרד ותטמא ואל יטמאנה ביד^ג רבי יהושע אומר יאף יטמאנה ביד אי הכי האי מדבריהם מדבריו מובעי ליה ה"ק ממחולקתן של ר"א ור"י למדנו דיקא נמי דקתני מודה ר"א ור' יהושע ש"מ וכן א"ר נחמן אמר רבה בר אבהו מתני' באב הטומאה דאורייתא וולד הטומאה דאורייתא ומאי מדבריהם מדברי ר"א ורבי יהושע איתביה רבא לרבי נחמן^ד אמר רבי יוסי אין הגדון דומה לראיה שכשהעידו רבותינו על מה העידו אם על הבשר שנטמא בוולד הטומאה ששורפין אותו עם הבשר שנטמא באב הטומאה זה טמא וזה טמא אם על השמן שנפסל בטבול יום שמדליקין אותו בנגר שנטמא בטמא מת זה פסול וזה טמא אף אנו מודים בתרומה שנטמאת בוולד הטומאה ששורפין אותה עם התרומה שנטמאת באב הטומאה אבל היאך נשרף התלויה עם הטמאה שמא יבא אליהו ויטהרנה הפיגול

טומאה איכא כששורפו עם דאין אוכל מטמא אוכל לא הו' שני אלא מדרבנן וצולאו הכי הו' שני דרבנן כיון שנטמא מן המשקין דהו' תחלה ואורי' דאכתי לא נגזרה גזירה דכל הפוסל התרומה מטמא משקין להיות תחלה כדפי' לעיל א"כ דהאי שלישי נטמא צעמים ולבונה^ה כדפירש ר"ת לקמן גבי רביעי' קדש וסבירא ליה השמת דאיבת הקודש מהני למימני ציה ראשון ושני אע"ג דר"ל צעי לה (לקמן דף כ.) ולא איפשיטי: **דמדאורייתא** שהור מער"א הוא. הקשה ר"י הניחא למ"ד אוכל מטמא אוכל יליף שפיר איסור דרבנן לעשותו שני^ו משלישי מדרבנן^ז אע"ג דאיסור הו' כמו פסול ולעיל משמע דטמא ופסול אינם שוין דחשיב ליה הוסיף מ"מ צטומאה דרבנן לא משמע ליה לחלק^ח אלא למאן דקצר אין אוכל מטמא אוכל מדאורייתא מאי קסבר אי קסבר דיש להשוותם א"כ בלא שום ראיה יהא איסור דרבנן מותר לעשותו שני דרבנן ואי קסבר דאין להשוותם אם כן היכי יליף משלישי^ט ו"ל דלא יליף טפי אלא מכיון דחויגא דשלישי שהוא מקולקל דרבנן מותר לעשותו שני א"כ אין לחלק צין דרבנן לדאורייתא וילפינן איסורא דרבנן מפסול דאורייתא לרבי עקיבא דמותר לעשותו טמא^י ואורי' דהא דשרי ר' יהושע צממני' לשרוף תלויה עם הטמאה לר' יוסי היינו תלויה דאורייתא לדדידיה שלישי דרבנן אסור לעשות שני^{יא}:

וְלֹד טומאה דאורייתא. הכא דקיימינן אליבא דר"ל לא אשכתן שלישי דאורייתא למ"ד אין אוכל מטמא אוכל אלא ע"י משקין ואז הו' שני דרבנן ומאי תוספת איכא וז"ל דלא נגזרה גזרה עדיין דכל הפוסל וכו' כדפי' וע"י עמים ולבונה ליכא לאוקמא דר"ל הו' דבעי צפ"ב דחולין (דף לו.) אי מהני חיבת הקודש למימני ציה ראשון ושני והא דנקט ר"ל ולד טומאה דאורייתא כלומר אפי' אם נאמר צולד טומאה דאורייתא איכא לפרושי מדבריהם דר' אליעזר ור' יהושע א"כ נקט דאורייתא לאוקמא אפי' לר"א אבל לר' יהושע אפי' שלישי דרבנן מותר לעשותו שני וכן חמץ צמש שעות שהוא איסור דרבנן יליף ר"מ מדבריו של רבי יהושע^{יב}: **מדבריו** ר"א ור' יהושע. והא דמני צממני' מילתיה דר' חנינא ור"ע^{יג} משום דר' יוסי קטעי וסבר דר"מ מר' חנינא סגן הכהנים קאמר דקאמר צסמוך: **חבירת** שנו"ד לה ספק טומאה. פירש הקוטרס כגון שנכנס שם אדם טמא ולי

אור לארבעה עשר פרק ראשון פסחים

קיא א מיי פייט מהל' פסול' המוקדשין הלכה ה: קיב ב מיי פ"ג מהל' מתן תורה ה"ד: קיג ג מיי פ"ו מהל' אבות הטומאה ה"ה:

רבינו הגנאל

ואי ס"ד ר' מאיר מדברי ר' יהושע קאמר, היכי מדרבי ליה ר' יוסי מדברי ר' חנינה סגן הכהנים וכו'. ופרקינן טעמ' ר' יוסי דתורה כרב דר' מאיר מדברי ר' חנינה דר' יוסי מדברי ר' מאיר דר' יוסי מדברי ר' יהושע קאמינא, והדר אמר ליה ר' יוסי גמ לדברי ר' יהושע אינה היא המדה. ואקשינן אמאי אינה היא המדה גמורה אהתהויה שיהוה ר' יהושע בהדיא אמר יטמאה ביד. ודחינן שאני התם דאיכא הפסד חולין, כלומר כיון שהנהגה התחלתה יש בה שיהוה חולין, ואם כן הנהגה הנהגה הוה עליהן הפסד לגמרי שאני שמן שאני להדלקה אע"פ שנטמא, אלא הוא יין אחר שנטמא לפיכך אמר ר' יהושע יטמאה ביד. ואקשינן מתני' נמי אית בה חטאת, כי אם חטף כל אחת במדרה בפני עצמה צריכה עיצוב הדין. ודחינן הפסד של חולין שהוא מרובה השטח. להפסד מועט כגון הפסד של עיצוב לא חשש. אמר ר' אפי אמר ר' יוחנן מחולקת בשעה ששית שהיא גזירה מדרבנן. דמדאורייתא בשעת ששית שרר באכילה, אבל בשעה שבע שהיא אסור מן התורה דברי הכל שורפין הכל כחצוה, לפי שהכל איסורא דאורייתא היא, ומאי מדבריהם מדברי ר' חנינה סגן הכהנים ומתני' כבא הטומאה דאורייתא וולד הטומאה דרבנן. נימא מסייע ליה הפיגול והותר והטמא ב"ש אומרים אין נשרפין כחצוה וכו' דייקנן מדברי ב"ה כיון דמאתר דכולן השתא אסורין דאורייתא הן, אע"פ ההפסד והותרו טהורין כן שורפין כחצוה. אף הני בעידן איסורן מדאורייתא והיא משעת שביעית ולמעלה נשרפין כחצוה. ודחינן לעולם לא מסייע ליה, ושאי מיהו טומאה מדרבנן, דתנן הפיגול והותרו מטמאין הידים. ואחתי תוב לטוביה מן הפת שעפשה שהיא טהורה ונשרפת עם תרומה טמאה בפסח. ודחינן שהני פת שעפשה דכעפרא בעלמא היא. ואקשינן לר' יוחנן דאמר ר' מאיר מדברי ר' חנינה סגן הכהנים ואת אמר ליה ליה אנא אמנא ואת אמר ליה סגן הכהנים ואת אמר ליה הכי קאמר ליה ר' יוסי לך מבעיא הני דמחר, אלא אפי' ר' יהושע דמיקל, לא

ולא ידעינן אי נגע אי לא נגע וקשה לריב"ז אי ברה"י ספיקו טמא ואי ברה"י ספיקו טהור ונראה לרי"י לפרש כגון שמי חציות ברה"י ונגע באחת מהן ואינו יודע באיזה מהן נגע דהשתא שמייהן תלויות דבר מורה דלא ילפינן מוטטה דברשות היחיד ספקו טמא אלא דבר שיכול להיות אמת כעין סוטה אבל הכא דודאי אמת מהן טהורה אין לטמאות שמייהן מספק כדתנן בפרק שני מזוירים (מזר ד' טו.) ז' מזוירים שאמר להם אחד ראיתי אחד מנס שנטמא מציאין קרבן טומאה וטהרה ונפרש בגמ' דהו ספק טומאה ברה"י ואפי"ה לא אמרי' דכל אחד יבא קרבן טומאה משום דודאי לא נטמא רק אחד מהן: **נ"מא** קסבר ר' יוחנן ב' מדברי ר' חנינא. פ"ה דמשמע ליה מדקאמר מחלוקת בשש דאי מדרבי יהושע מאי איכא בשש אפי' דב' וה' נמי כיון דאזיל לאיצוד ואין נראה לרי"י דלינמא לה דנקט שש לאו למעוטי ד' וה' אלא משום דבעי למימר אצל ז' ד"ה שורפין ועוד דב' וה' לא אזיל לאיצוד דכיון דשרי באכילה ימנא להן אוכלין הרה"י ונראה לרי"י דדייק מדקאמר אצל ז' ד"ה שורפין ואי מדברי רבי יהושע קאמר א"כ מנלן דב' שורפין לרבי יוסי כיון דקבירא אצל דהתם שאני דאיכא הפסד חולין אלא דהתם שאני אע"ג דאזיל לאיצוד א"כ אפי' ז' לא ישרפו עם הטמא וכו'. הא דב' שורפין אפילו לרבי יוסי משום דליף מדברי רבי עקיבא דשרי לשרוף פסול עם הטמא ו"ל כיון דמדברי יהושע ילף ולא מצינו דר"מ ילף איסור טומאה מסבירא אין לנו ללמוד איסור מטמא אצל אי מדבריה' היינו מדברי רבי חנינא וילף ר"מ איסור מטמא ורבי יוסי דאמר אינה היא המדה משום דקבירא ליה ולד איסור דרבנן דהיינו בשש אצל ז' איסור דאורייתא לפימיה: **ונשרפת עם הטמא**. נראה לו דהטמא הוא דלזיל לאיצוד לז' אצל ז' אין שורפין כיון דלא אזיל לאיצוד אלא משום גזירה דרבנן: **רבי יוסי** אטעמיה. קשה רבי יוסי גופיה אית ליה לקמן (דף טו.) טומאת משקין לטמא אחרים דרבנן והא דלית ליה הכא דאורייתא שטיטת ר' עקיבא רבו אמר ו' ואין זה לטעמיה ועוד קשה

הפיגול והותר והטמא בית שמאי אומרים אין נשרפין כאחת וב"ה אומרים נשרפין כאחת ואי סלקא דעתך ר"מ מדברי רבי יהושע קאמר אמאי מהדר ליה ר' יוסי מדבר' חנינא סגן הכהנים א"ל רב נחמן רבי יוסי לאו אדעתיה דהוא סבר ר"מ מדברי חנינא סגן הכהנים קא"ל וא"ל אנא מדבר' יהושע קאמינ' וא"ל ואפילו לרבי יהושע נמי אינה היא המדה דהא מודה ר"א ורבי יהושע ששורף זו בפני עצמה וזו בפני עצמה ואמאי אינה היא המדה מדה ומדה היא שאני התם דאיכא הפסד חולין מתקיף לה רב ירמיה מתניתין נמי איכא הפסד דעצים א"ל ההוא סבא להפסד מרובה הששו להפסד מועט לא חששו א"ר אפי' ר' יוחנן מחלוקת בשש יבאל בשבע דברי הכל שורפין א"ל רבי זירא לר' אפי' נ"מא קסבר רבי יוחנן מתני' כבא הטומאה דאורייתא וולד הטומאה דרבנן ומאי מדבריהם מדברי רבי חנינא סגן הכהנים א"ל אין איתמר נמי אמר רבי יוחנן מתניתין כבא הטומאה דאורייתא וולד הטומאה דרבנן ומאי מדבריהם מדברי רבי חנינא סגן הכהנים ומחלוקת בשש אבל יהושע התם שורפין לימא מסייע ליה הפיגול והותר והטמא ב"ש אומרים אין נשרפין כאחת וב"ה אומרים נשרפין כאחת שאני התם דאית להו טומאה מדרבנן דתנן הפיגול והותר מטמאין את הידים לימא מסייע ליה הפת שעפשה ונפסלה מלאכול לאדם והכלב יכול לאכלה מטמאה טומאת אוכלין בכביצה ונשרפת עם הטמא בפסח שאני התם דעפרא בעלמא הוא אי הכי מאי מודה הכי קא"ל ר' יוסי לר"מ אפי' לר' יהושע דמיקל כי מיקל בתלויה וטמאה אבל בטהורה וטמאה לא אי הכי אמאי אינה היא המדה מדה ומדה היא א"ר ירמיה הכא בבשר שנטמא במשקין שנטמאו מחמת שרץ ואזרא ר"מ לטעמיה ורבי יוסי לטעמיה ר"מ לטעמיה דאמר טומאת משקין לטמא אחרים דרבנן ור' יוסי לטעמיה דאמר טומאת משקין לטמא אחרים דאורייתא דתניא ספק

הפיגול לא נריך הכא אלא מסייע דאורייתא: הפיגול והותר. של קדשים: והטמא. בשר קודש שנטמא. דקיימא לן ב' אחריו (ד' קכ:) דגורו עליהן שיטמאו את הידים ואע"פ שאין אוכל מטמא אדם גורו עליהן לטמא מיהא את הידים ולא לטמא את הגוף משום חשד כהונה ועצלי כהונה כדמפרשין התם ואפילו הכי דלית עליהו טומאה דרבנן אמרי ב"ש דאין שורפין פיגול וותר שאין טמאים מן המורה עם הטמאה שהוא טמא מן המורה וכו' כדמורה טהורה וטמאה ואפי' ב"ה לא קשרו אלא משום דלית לפיגול וותר טומא' דרבנן: וא"ל רבי יוסי לרבי מאיר כי ילפת ליה מדברי יהושע נמי אינה היא המדה דמודין הן ז' ולקמן פריך אמאי אינה היא המדה: **מדה ומדה היא**. דהא טהורה גמורה היא חצית הזאת ומשום דסופה לאיצוד שרי לטומא זידיס: **דעלס**. שצריך להיסק שמי היסקות: **מחלוקת** בשש. שעדיין אין על הטמאה אלא איסור דרבנן אבל בשבע שנטמאה כבר מן המורה אין לך טומאה גדולה מזה ודברי הכל אף לר' יוסי שורפין: **נימא קסבר ר' יוחנן דמסני'**. לרבי חנינא בולד הטומאה דרבנן ור"מ מיינה ילף. דוקא נקט שש רבי יוחנן ומשום דלית עליה איסור דרבנן הוא טעמא דר' מאיר אצל אס צל לשרוף בתמם וארבע מודה רבי מאיר דאין שורפין ואע"ג דסופה לאיצוד ללא מדברי יהושע קל ילף דטעמי' דרבי יהושע התם משום הפסד חולין או דילמא לר' יוחנן נמי ר' מאיר מדברי יהושע ילף וטעמא דרבי מאיר לאו משום איסורא דרבנן הוא דהוא הדין נמי נחמש ארבע והאי דקאמר ר' יוחנן שש אורחא דלינמא נקט: **א"ל** אין. ודוקא שש קאמר ולקמיה פריך אמאי קאמר ר' יוסי אינה היא המדה: **נימא מסייע ליה**. דשבע מודה ר' יוסי: **הפיגול וותר כו'**. רבי יוסי א"ל לעיל וקאמר ליה לר' מאיר דהא הוא דאמרי צית הלל נשרפין כחצית משום דפיגול וותר אסרי' מלאורייתא אבל באיסורא דרבנן לא שרו לטומא זידיס שמעינן מינה מיהא דבאיסור דאורייתא מודה רבי יוסי ואע"ג דליכא שם טומאה עליה: **שאי הסס כו'**. מהא לא מיקמייעא לר' יוחנן ואפי' בשבע אימא לך דפליג ר' יוסי ואע"ג דאסירא הואיל ואין עליה שם טומאה לא מטמינן ליה והא דמודה בפיגול וותר משום דלית

א) נשבת קוד: לקמן כ: נה: ב) ב"ה ל: ב"ק קח. ב"מ ל: א) לקמן פה. קכ: א) לקמן מה: ד) נעלי: ד: א) בס"א לימא מן, ב) בס"א טוסף: טומאה על, ז) ומיהו י"ל דר"מ מר' חנינא ור"ע ילף שפיר שרץ לטעמיה כיון דעליהו קיימי ועוד כי העתק מחלופי גרסא'.

מוסף רש"י

הפיגול והותר מטמאין את הידים. מדרבנן (קטן טו.) נפסלה מלאכול לאדם. ומתקלה בעיפשה ממאלל אלס לקטן טו.) הטמאה טומאה אוכלין. דכל ומן שהיא ראויה לכלל לא פקע מורת אוכל מיה (טו.) ונשרפת עם הטמאה בפסח. אס מיה טהורה היא, דכיון דלא חזא לאס מותר לטמאה זידיס, ואפילו לר' יוסי דלמר זו לעמיה זו (לעמיה טו.)

מוסף תוספות

א. ואפי' בקש ולא מצא אוכלין מ"מ לא פסיקא ליה. מוס' ה"א. ועי' פ"י. ב. דאי אמרת בשלמא וכו' מדברי ר' חנינא, משו"ל לר' יוסי בשבע שורפין דהא דקאמר ר"י אינה היא המדה משום ד"ל וולד טומאה דאורייתא ולא ילפינן איסור דרבנן מטמאה דאורייתא, אבל איסורא דאורייתא בשבע ליפינן, אבל אי. מוס' ש"ק. ג. לעולם אימא לך מדבריהם מדברי ר' יהושע ומ"מ. שם. ד. ואיסור דאורייתא הוה כמו פסול. מוס' ה"א. ה. ה. דל' חזוין לשום תנא דילף דאורייתא. מוס' ה"א. ו. דאילו לאיצוד מדאורייתא. מוס' ה"א. ש.

רבינו הגנאל (המשך)

מיקל אלא בתלויה וטמאה אבל טמאה וטהורה לא. אי הני כי ר' מאיר מדברי ר' חנינה סגן הכהנים אמר לר' יוחנן, דאמר אב הטומאה דאורייתא ולד הטומאה מדרבנן הוא טמא, אבל מדאורייתא טהור הוא, אמאי אמר ר' יוסי אינה היא המדה, הלא האב טמא (דאורייתא) והולד מדאורייתא טהור ואמר ר' חנינה לא נמנעו לשרופן כאחת היא היא המדה שורפין תרומה טמאה עם הטהורה. ופריך ר' ירמיה הכי מתני' בבשר שנטמא בספק משקין הבאין מחמת שרץ שהוא ולד שטמא ספק, דתנן בטהרות פ"ד ר"א אומר ספק משקין לאוכלין טמאין, לכלים טהורין, (ר"מ) כיצד שתי חביות אחת טמאה ואחת טהורה עשה עישה מאחת מהן ואין ידוע מאיזה מהן עשה והו ספק משקין לאוכלין טמאין, לכלים טהורין. ואודא ר"מ לטעמיה דשמעינן ליה דאמר

